

Szczegółowe wskazówki dla Przewodniczącego Zespołu Egzaminacyjnego (PZE) dotyczące postępowania przy organizacji egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie zgodnie obowiązującymi wytycznymi CKE dotyczącymi organizowania i przeprowadzania egzaminów w 2020 r.¹

Egzaminy zawodowe odbywają się zgodnie z obowiązującym harmonogramem oraz *Informacją o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminów* – osobno dla formuły 2012, 2017, 2019.

Poniższe wskazówki dotyczą wyłącznie egzaminów organizowanych według formuły 2012 oraz 2017.

We wskazówkach opisano **2 propozycje** postępowania w sytuacji gdy liczba zdających zaplanowanych w danym miejscu egzaminu (jednej sali) jest zbyt duża², aby w dniu egzaminu można było spełnić aktualnie obowiązujące wytyczne CKE dotyczące organizowania i przeprowadzania egzaminów w 2020 roku, w szczególności wytyczne odnoszące się do zachowania odpowiedniej odległości pomiędzy zdającymi podczas egzaminu.

Propozycja nr 1: rozdzielenie zdających do większej liczby sal (miejsc egzaminowania) – dotyczy następujących egzaminów:

- pisemny (z wydrukowanymi arkuszami),
- praktyczny - model (d),
- praktyczny - model (dk).

Sposób postępowania:

- na egzamin, w ustalonym wcześniej terminie i **miejscu egzaminowania**, wchodzi taka liczba zdających, aby były zachowane odpowiednie odległości pomiędzy zdającymi podczas egzaminu. To **miejsce egzaminowania** staje się **głównym miejscem egzaminowania** dla tego egzaminu;
- pozostali zdający (którzy nie zmieścili się w głównym miejscu egzaminowania) dzieleni są na grupy i rozmieszczani w **dodatkowych miejscach egzaminowania (salach)** z zachowaniem odpowiednich odległości pomiędzy zdającymi. **W przypadku modelu dk, należy poinformować OKE o zwiększeniu liczby sal;**
- dla wszystkich dodatkowych miejsc egzaminowania powoływane są zespoły nadzorujące (PZN i członkowie), według zasad ogólnych, tj. w liczbie zależnej od liczby zdających obecnych w sali/miejscu egzaminowania;
- dodatkowe osoby powołane do zespołów nadzorujących należy wprowadzić do SIOEPKZ (formuła 2017) lub innych systemów OKE (formuła 2012, zgodnie z praktyką w poszczególnych OKE) jako kolejnych członków zespołów nadzorujących dla przeprowadzanego egzaminu; ważne, aby w protokołach (w uwagach) wskazać jednoznacznie, który członek zespołu nadzorującego znajdował się w której sali i zaznaczyć przypisaną funkcję PZN;
- **wykaz zdających oraz protokół przebiegu egzaminu należy wydrukować w tylu egzemplarzach**, aby w głównym i każdym dodatkowym miejscu egzaminowania znajdował się 1 komplet wymaganych dokumentów;
- **otwarcie koperty z arkuszami** odbywa się w głównym miejscu egzaminowania w obecności przedstawiciela zdających;
- przewodniczący zespołu nadzorującego lub przewodniczący zespołu egzaminacyjnego wraz z przedstawicielem zdających przechodzą kolejno do dodatkowych miejsc egzaminowania, gdzie przedstawiciel zdających potwierdza prawidłowe otwarcie kopert z arkuszami egzaminacyjnymi;

¹ Wytyczne CKE dostępne są pod adresem: <https://cke.gov.pl/wytyczne-dotyczace-organizowania-i-przeprowadzania-w-2020-r-egzaminow-e8-eg-em-epkwz-ez/>

² To znaczy, że nie ma możliwości przeniesienia zdających do większej sali, która pozwoli spełnić wymagania zawarte w wytycznych CKE dotyczących organizowania i przeprowadzania w 2020 roku egzaminów.

- wszyscy zdający, w danym miejscu egzaminowania, rozpoczynają egzamin równocześnie, zgodnie z harmonogramem w godzinach wyznaczonych przez Dyrektora CKE;
- po zakończeniu egzaminu karty odpowiedzi lub karty oceny z arkuszami zdających obecnych w dodatkowych miejscach egzaminowania pakowane są do kopert papierowych, koperty te powinny być zaklejone w obecności przedstawiciela zdających w danej sali/miejscu egzaminowania, opisane (kod OE, symbol kwalifikacji, liczba zdających), a następnie przeniesione do głównego miejsca egzaminowania i spakowane do koperty bezpiecznej;
- po zakończeniu egzaminu, w SIOEPKZ wypełniany jest protokół z przebiegu egzaminu, który w uwagach powinien zawierać informacje o tym, że dany egzamin został przeprowadzony w głównym i dodatkowych miejscach egzaminowania;
- w protokole z przebiegu egzaminu dopisuje się dane kolejnych członków zespołów nadzorujących (w przypadku SIOEPKZ dane członków zespołu nadzorującego pojawiają się automatycznie).

Propozycja nr 2: podzielenie zdających na podgrupy w ramach jednej zmiany – dotyczy **egzaminu pisemnego na stanowiskach komputerowych**

Uwaga: propozycja nr 2 powinna zostać zastosowana wyłącznie w sytuacji, gdy nie ma innej możliwości zapewnienia przeprowadzenia egzaminu zgodnie z wytycznymi CKE.

Sposób postępowania:

- operator egzaminu przygotowuje miejsce egzaminowania według standardowych procedur dla planowanej liczby zdających;
- operator egzaminu podczas przygotowywania egzaminu wpisuje rozszerzony skład zespołu nadzorującego o osoby wyznaczone przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego do przybywania z grupą zdających w **miejscu oczekiwania** opisanym w kolejnych punktach niniejszej procedury;
- na egzamin, w ustalonym wcześniej terminie i miejscu egzaminowania (*zazwyczaj pracowni komputerowej lub innego miejsca wyposażonego w stanowiska komputerowe i przygotowanego do przeprowadzenia egzaminu*), wchodzi taka liczba zdających aby możliwe było zachowanie odpowiednich odległości pomiędzy zdającymi;
- **o ile to możliwe to tylko w pierwszej, albo tylko w drugiej podgrupie zdających powinni znajdować się zdający, którym przysługuje dodatkowe 30 minut na rozwiązanie zadań egzaminacyjnych**
- reszta zdających tworzy **drugą podgrupę zdających** tego egzaminu i przemieszcza się do **miejscza oczekiwania** z zachowaniem wytycznych;
- **miejscem oczekiwania** może być np. sala lekcyjna (najkorzystniej, aby była w pobliżu miejsca egzaminowania), w której zdający będą oczekiwać w bezpiecznych warunkach na rozpoczęcie swojego egzaminu pisemnego z wykorzystaniem stanowisk komputerowych;
- w miejscu oczekiwania obowiązuje zakaz używania przez zdających wszelkich urządzeń elektronicznych;
- **dla miejsca oczekiwania powinien zostać powołany co najmniej jeden dodatkowy członek zespołu nadzorującego dla danego egzaminu;**
- przekazanie hasła do odbezpieczenia elektronicznych arkuszy elektronicznych przez operatora egzaminu odbywa się w miejscu egzaminowania w obecności przedstawiciela pierwszej podgrupy zdających;
- **następuje rozpoczęcie egzaminu w miejscu egzaminowania;**
- pierwsza podgrupa zdających może rozpocząć egzamin po zalogowaniu się z użyciem loginu i hasła otrzymanego od przewodniczącego zespołu nadzorującego;
- po tym jak ostatni zdający z pierwszej podgrupy zdających wyjdzie z miejsca egzaminowania:
 - **operator egzaminu nie kończy egzaminu;**
 - **operator czeka na drugą podgrupę zdających;**
 - do miejsca egzaminowania z miejsca oczekiwania przychodzi druga podgrupa zdających i zajmuje miejsca przy komputerowych stanowiskach egzaminowania;
 - zdający z drugiej podgrupy rozpoczynają egzamin z wykorzystaniem stanowisk komputerowych według standardowej procedury po otrzymaniu indywidualnego loginu i hasła od przewodniczącego zespołu nadzorującego;

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

- po tym jak ostatni zdający z drugiej podgrupy zdających wyjdzie z miejsca egzaminowania:
 - operator egzaminu kończy egzamin **na bezpośrednie polecenie przewodniczącego zespołu nadzorującego** według standardowych procedur;
 - przewodniczący zespołu nadzorującego **wprowadza chętnych z pierwszej podgrupy zdających** aby zalogowali się ponownie z użyciem otrzymanego loginu oraz hasła i zapoznali ze wstępnym nieoficjalnym jeszcze wynikiem swojego egzaminu;
 - przewodniczący zespołu nadzorującego wprowadza pierwszą podgrupę zdających;
 - przewodniczący zespołu nadzorującego **wprowadza chętnych z drugiej podgrupy zdających** aby zalogowali się ponownie z użyciem otrzymanego loginu oraz hasła i zapoznali ze wstępnym nieoficjalnym jeszcze wynikiem swojego egzaminu;
- po tym jak ostatni zdający z drugiej podgrupy zdających zapozna się ze swoim wynikiem egzaminu i wyjdzie z głównego miejsca egzaminowania operator egzaminu:
 - eksportuje wyniki egzaminu do pliku;
 - zamyka wirtualny serwer egzaminacyjny wykorzystywany na danej zmianie;
 - eksportuje wirtualny serwer egzaminacyjny z danej zmiany do pliku;
 - przekazuje przewodniczącemu zespołu nadzorującego:
 - plik z wynikami egzaminu z danej zmiany;
 - plik wirtualnego serwera egzaminacyjnego z danej zmiany;
 - indywidualne hasła które ustalił dla wirtualnego serwera i egzaminu na danej zmianie (nie dotyczy podstawy 2012)

Przykład 1 do propozycji nr 2:

Zaplanowano egzamin dla 15 zdających w 15 stanowiskowej pracowni komputerowej zanim zaczęły obowiązywać wytyczne CKE dotyczące organizowania i przeprowadzania egzaminów.

Przygotowano stanowiska:

stanowisko-01
stanowisko-02
stanowisko-03
stanowisko-04
stanowisko-05
stanowisko-06
stanowisko-07
stanowisko-08
stanowisko-09
stanowisko-10
stanowisko-11
stanowisko-12
stanowisko-13
stanowisko-14
stanowisko-15

Ze względu na obowiązujące wytyczne, w szczególności odnoszące się do zachowania odległości pomiędzy zdającymi, nie jest możliwe przeprowadzenie egzaminu z równoczesnym użyciem 15 stanowisk.

Propozycja postępowania:

Pierwsza podgrupa zdających zajmuje stanowiska nieparzyste:

stanowisko-01 (zdający z pierwszej podgrupy)
stanowisko-02 (wolne)
stanowisko-03 (zdający z pierwszej podgrupy)
stanowisko-04 (wolne)

stanowisko-05 (zdający z pierwszej podgrupy)
stanowisko-06 (wolne)
stanowisko-07 (zdający z pierwszej podgrupy)
stanowisko-08 (wolne)
stanowisko-09 (zdający z pierwszej podgrupy)
stanowisko-10 (wolne)
stanowisko-11 (zdający z pierwszej podgrupy)
stanowisko-12 (wolne)
stanowisko-13 (zdający z pierwszej podgrupy)
stanowisko-14 (wolne)
stanowisko-15 (zdający z pierwszej podgrupy)

Druga podgrupa zdających zajmuje stanowiska parzyste:

stanowisko-01 (wolne po zdającym z pierwszej podgrupy)
stanowisko-02 (zdający z drugiej podgrupy)
stanowisko-03 (wolne po zdającym z pierwszej podgrupy)
stanowisko-04 (zdający z drugiej grupy)
stanowisko-05 (wolne po zdającym z pierwszej podgrupy)
stanowisko-06 (zdający z drugiej grupy)
stanowisko-07 (wolne po zdającym z pierwszej podgrupy)
stanowisko-08 (zdający z drugiej grupy)
stanowisko-09 (wolne po zdającym z pierwszej podgrupy)
stanowisko-10 (zdający z drugiej grupy)
stanowisko-11 (wolne po zdającym z pierwszej podgrupy)
stanowisko-12 (zdający z drugiej grupy)
stanowisko-13 (wolne po zdającym z pierwszej podgrupy)
stanowisko-14 (zdający z drugiej grupy)
stanowisko-15 (wolne po zdającym z pierwszej podgrupy)

Przykład 2 do propozycji nr 2

1. Zaplanowano egzaminy łącznie dla 60 zdających z użyciem jednej 15 stanowiskowej pracowni komputerowej zanim zaczęły obowiązywać wytyczne CKE dotyczące organizowania i przeprowadzania egzaminów.
 2. 15 stanowiskowa pracownia jest jedyną pracownią jaką posiada szkoła.
 3. Zgodnie z harmonogramem zaplanowano 4 egzaminy łącznie dla 60 zdających
 - a. o godzinie 08:00 do egzaminu przystępują zdający 1-15
 - b. o godzinie 10:00 do egzaminu przystępują zdający 16-30
 - c. o godzinie 12:00 do egzaminu przystępują zdający 31-45
 - d. o godzinie 14:00 do egzaminu przystępują zdający 46-60
- A. Na stanowisku operatora egzaminu operator egzaminu importuje cztery czyste wirtualne serwery egzaminacyjne (może wykonać to wiele dni przed egzaminem) i nazywa je w sposób przyjazny w celu jednoznacznej identyfikacji np.
- Serwer na egzamin 08-00
 - Serwer na egzamin 10-00
 - Serwer na egzamin 12-00
 - Serwer na egzamin 14-00
- B. Operator egzaminu każdy z czterech serwerów egzaminacyjnych konfiguruje niezależnie, aby były one gotowe do natychmiastowego uruchomienia w dniu egzaminu o właściwej godzinie, kiedy to egzamin ma być rozpoczęty (zwracając uwagę aby zawsze w danym momencie był

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

uruchomiony jednocześnie tylko jeden serwer wirtualny).

Operację tę można i należy wykonać kilka/kilkanaście dni przed egzaminem:

- a. dla podstawy programowej **2012**:
 - i. przygotowanie polega na wczytaniu do serwera (**przeznaczonego do wykorzystania na konkretną godzinę egzaminu**) listy loginów i haseł dla zdających otrzymanych od OKE;
 - ii. prawidłowym zamknięciu przygotowanego serwera;
 - iii. pobraniu z OKE zaszyfrowanych arkuszy egzaminacyjnych przeznaczonych do wykorzystania na konkretną godzinę egzaminu;
 - b. dla podstawy programowej **2017**:
 - i. przygotowanie polega na wczytaniu do serwera (**przeznaczonego do wykorzystania na konkretną godzinę egzaminu**) kompletnych danych egzaminu w postaci zaszyfrowanego pliku pobranego z SIOEPKZ przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego;
 - ii. prawidłowym zamknięciu przygotowanego serwera;
- C. Operator egzaminu, w dniu egzaminu, dla mającego rozpocząć się o konkretnej godzinie egzaminu:
- a. dla podstawy programowej **2012**:
 - i. upewnia się czy wszystkie serwery są prawidłowo zamknięte;
 - ii. uruchamia właściwy serwer egzaminacyjny (może być uruchomiony tylko jeden serwer egzaminacyjny równocześnie na komputerze operatora dla danej podstawy programowej);
 - iii. rozszyfrowuje arkusz/arkusze egzaminacyjne hasłem, które przewodniczący zespołu egzaminacyjnego otrzymuje z OKE 15 minut przed planowaną godziną rozpoczęcia egzaminu;
 - iv. importuje rozszyfrowany arkusz/arkusze egzaminacyjne do serwera egzaminacyjnego;
 - v. rozpoczyna egzamin/egzaminę z danej kwalifikacji (ponieważ w sali mogą być zdający piszący egzamin z różnych kwalifikacji);
 - vi. zdający logują się;
 - vii. zdający wybierają kwalifikację i zdają właściwy egzamin;
 - viii. po zakończeniu egzaminów przez wszystkich zdających (uwaga: jeżeli istniała potrzeba dzielenia zdających na podgrupy w ramach danej zmiany, to po zakończeniu egzaminów przez zdających z ostatniej podgrupy – patrz opis dla przykładu 1 do propozycji nr 2), kończy egzamin;
 - ix. czeka aż zdający zapoznają się z wynikami swojego egzaminu;
 - x. eksportuje wyniki egzaminu do pliku;
 - xi. zamyka serwer egzaminacyjny;
 - xii. eksportuje serwer egzaminacyjny do pliku;
 - xiii. przekazuje pliki przewodniczącemu zespołu nadzorującego;
 - b. dla podstawy programowej **2017**:
 - i. upewnia się czy wszystkie serwery są prawidłowo zamknięte;
 - ii. uruchamia właściwy serwer egzaminacyjny (może być uruchomiony tylko jeden serwer egzaminacyjny równocześnie na komputerze operatora dla danej podstawy programowej);
 - iii. odbezpiecza wcześniej wczytane dane egzaminu hasłem, które przewodniczący zespołu egzaminacyjnego otrzymuje z platformy SIOEPKZ 15 minut przed planowaną godziną rozpoczęcia egzaminu;
 - iv. rozpoczyna egzamin;
 - v. zdający logują się i zdają przygotowany dla nich egzamin;
 - vi. po zakończeniu egzaminów przez wszystkich zdających, kończy egzamin

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

(uwaga: jeżeli istniała potrzeba dzielenia zdających na podgrupy w ramach danej zmiany, to po zakończeniu egzaminów przez zdających z ostatniej podgrupy – patrz opis dla przykładu 1 do propozycji nr 2);

- vii. czeka aż zdający zapoznają się z wynikami swojego egzaminu;
- viii. eksportuje wyniki egzaminu do pliku;
- ix. zamyka serwer egzaminacyjny;
- x. eksportuje serwer egzaminacyjny do pliku;
- xi. przekazuje pliki przewodniczącemu zespołu nadzorującego;
- xii. przekazuje hasła użytkownika **admin** oraz hasło **operatora egzaminu** przewodniczącemu zespołu nadzorującego.

W przypadku kiedy egzamin na kolejnej zmianie musi rozpocząć się z opóźnieniem większym niż 30 minut, PZE w protokole powinien odnotować w protokole przyczynę opóźnienia. Opóźnienie nie może być większe niż 60 minut. Gdyby miało nastąpić większe opóźnienie należy skontaktować się z OKE.

Słowniczek pojęć:

CKE: Centralna Komisja Egzaminacyjna

OKE: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna

OE: Ośrodek Egzaminacyjny

SIOEPKZ: System Informatyczny Obsługi Egzaminów Potwierdzających Kwalifikacje w Zawodzie

Dyrektor OE: Dyrektor Ośrodka Egzaminowania

Pracownik OE: Upoważniony pracownik o uprawnieniach dyrektora Ośrodka Egzaminowania

Stanowisko

egzaminowania: Indywidualnie przypisane, wyposażone i przygotowane miejsce dla **Zdającego** (osoby egzaminowanej) przy którym odbywa on część pisemną lub praktyczną egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

Miejsce

egzaminowania: Precyzyjnie opisane miejsce, w którym znajdują się **stanowiska egzaminowania** dla **Zdających**.

Egzamin pisemny

z wydrukowanymi

arkuszami: Część pisemna egzaminu potwierdzającego egzaminu kwalifikacje w zawodzie przeprowadzana z wykorzystaniem wydrukowanych arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi. Jest to część pisemna egzaminu przeprowadzana w obecności zespołu nadzorującego bez udziału zewnętrznego egzaminatora.

Egzamin pisemny

na stanowiskach

komputerowych: Część pisemna egzaminu potwierdzającego egzaminu kwalifikacje w zawodzie przeprowadzana z wykorzystaniem komputera (tzw. egzamin elektroniczny). Jest to część pisemna egzaminu przeprowadzana w obecności zespołu nadzorującego bez udziału zewnętrznego egzaminatora.

Egzamin praktyczny

typu

dokumentacja: Część praktyczna egzaminu potwierdzającego egzaminu kwalifikacje w zawodzie przeprowadzana z wykorzystaniem wydrukowanych arkuszy egzaminacyjnych. Jest to

część praktyczne egzaminu przeprowadzana w obecności zespołu nadzorującego bez udziału zewnętrznego egzaminatora.

**Egzamin praktyczny
typu**

wykonanie: Część praktyczna egzaminu potwierdzającego egzaminu kwalifikacje w zawodzie przeprowadzana z wykorzystaniem wydrukowanych arkuszy egzaminacyjnych. Jest to część praktyczna egzaminu przeprowadzana w obecności zespołu nadzorującego z udziałem zewnętrznego egzaminatora.

Zespół

egzaminacyjny: Zespół powołany przez dyrektora szkoły, placówki, pracodawcę lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy do przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

**Przewodniczący
zespołu**

egzaminacyjnego: Dyrektor szkoły, placówki, pracodawca lub upoważniony przez niego pracownik lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy lub upoważniony przez niego pracownik.

Zespół

nadzorujący: Zespół, złożonych z członków zespołu egzaminacyjnego, powołany przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego do nadzorowania przebiegu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie we wskazanym terminie i miejscu egzaminowania.

Członek zespołu

nadzorującego: Członek zespołu egzaminacyjnego, wchodzący w skład zespołu nadzorującego powołanego do nadzorowania przebiegu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie we wskazanym terminie i miejscu egzaminowania.

**Przewodniczący
zespołu**

nadzorującego: Wybrany, przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego, przewodniczący zespołu nadzorującego do nadzorowania przebiegu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie we wskazanym terminie i miejscu egzaminowania.

Asystent

techniczny: Osoba przygotowująca stanowiska egzaminacyjne, zapewniająca prawidłowe funkcjonowanie: stanowisk komputerowych, specjalistycznego sprzętu oraz maszyn i urządzeń wykorzystywanych w czasie części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.